

Bestaat den ATEA nog? Wat is er van den ATEA geworden?

Jan Verhelst

Dit is een vraag die ik regelmatig kreeg, en ik heb in de loop der jaren steeds geprobeerd de evolutie te “documenteren” in een PowerPoint documentje dat op de website staat van de “vrienden van het ATEA Museum”.

Gezien de zaak echter bijzonder complex is geworden, is die PowerPoint quasi onbegrijpelijk geworden, en ik probeer die nu toe te lichten. Mijn uitleg zal gezien de complexiteit *deels overlappend* zijn met mekaar.

De powerpoint bestaat uit drie dia's,

- Pagina 1: Evolutie voor 2000
- Pagina 2: Evolutie na 2000: een proces van joint ventures, outsourcing en afbouw, bijzonder complex.
- Pagina 3: evolutie van de betrokken firma's in grote lijnen.

Ik probeer nu deze 3 pagina's uit te leggen.

Verder probeer ik ook een evolutie in de (afbouw van de) producten te documenteren. De PowerPoint en deze tekst zijn complementair aan mekaar.

1. Pagina 1: Evolutie voor 2000

- Jaren 1970: stopzetten productie meetapparatuur, kilowatt-uurmeters verkocht aan CONTINGEA

Na de overname door Siemens in 1986 is één en ander in een stroomversnelling terecht gekomen:

- Parlofoons werden omstreeks 1990 verkocht aan CET Technics in Luik.
- Verkeerssignalisatie werd vrij vlug na de overname stopgezet, wegens niet toelaten van interne concurrentie met Siemens.
- Omstreeks 1993 werd de “machinezaal” met personeel verkocht aan BMT in Boechout. In 2015 is dit bedrijf failliet gegaan.
- Omstreeks 2001 werd de restproductie van kaarten overgedragen aan PEMSTAR in Nederland, dat intussen is overgegaan in “Benchmark electronics”.

- In 1998 werd door Siemens alle afdelingen die met informatica bezig waren gecentraliseerd in een apart bedrijf, Siemens Business Systems. Hiertoe behoorden ook de ATEA afdelingen :
  - o CNS (Computer & Network Services) die vooral de software ontwikkelingsomgeving van ATEA onderhielden.
  - o IMS (Information Management Systems) die de uitbating van de computerinfrastructuur deden.
- Siemens Business Systems werd in 2007 omgevormd tot Siemens Informations Systems. In 2011 opteerde Siemens uit de informatica business te stappen en verkocht de zaak aan ATOS.

2. Pagina 2: Evolutie na 2000

Na 2000 begon er een niet te stoppen evolutie van integratie van telefonie en informatica, dat verstrekkende gevolgen had. We hebben dat op pagina 2 van de Power-Point proberen voor te stellen.

2.1 SHC (Siemens Home Communication)

Siemens was vrij sterk aanwezig in de markt van de zogenaamde DECT systemen: draadloze telefoons voor gebruik in huis bij particulieren. Siemens opteerde in 2008 deze zaak te verkopen aan een firma Gigaset Communications GmbH, die in 2016 nog steeds bestaat. Initieel behielden ze 20 procent van de aandelen.

ATEA had een ontwerpteam dat een product ontwierp in de sector van telefoon en datatoepassingen voor thuisgebruik. Begin jaren 2000 was de ontwikkeling ondergebracht in een aparte firma METAVECTOR. Na de “crash” van IT is Metavector gestopt en werden de mensen en het project terug onder de vleugels van Siemens Atea gebracht. Later heeft men geprobeerd deze afdeling te verkopen, maar men is daar niet in geslaagd. In 2009 werd deze groep opgedoekt.

2.2 Mobiele telefoons

Einde van de jaren 1990 en begin jaren 2000 was Siemens sterk aanwezig in de markt van Gsm's. Door de moordende concurrentie in deze sector van “Consumer products” werd deze afdeling in 2005 doorverkocht aan BENQ, dat echter een jaar later de boeken moest sluiten.

2.3 Fixed & Mobile

In 2007 besloot Siemens voor publieke en mobiele netwerken een joint venture op te richten met Nokia (51% Nokia, 49 % Siemens) om de toekomst van deze lijn veilig te stellen.

Het hoofdkwartier van deze joint venture Nokia Siemens Networks (NSN) in België was in een gebouw op de parking van het vroegere ATEA in Herentals.

Na 2007 werden heel wat activiteiten van het vroegere Siemens ATEA ondergebracht bij andere firma's:

- De R&D afdeling werd doorverkocht, inclusief personeel aan het Frans consultancy bedrijf DEVOTEAM.
- OTN, het optisch netwerk product werd met hulp van de GIMV verzelfstandigd naar een KMO "OTN systems" genaamd.
- Een aantal steundiensten werden inclusief personeel ondergebracht bij andere firma's zoals portier, uitbetaling lonen, onderhoud, documentatiecentrum, magazijnbeheer, order management, enz.
- De afdeling verkoop aan Middle East en Africa werd gesloten (130 mensen).
- IDTV, dat aan de basis ligt van Belgacom TV werd in 2012 verkocht aan Belgacom.

In 2013 stapt Siemens uit de joint venture Nokia Siemens Networks, dat dan wordt omgedoopt tot Nokia Solution Networks (zelfde afkorting NSN).

In 2014 opteert Nokia om de maatschappij Nokia Solution Networks gewoon NOKIA te noemen.

Nokia België verhuist deels naar Mechelen in 2015.

In 2016 nemen ze Alcatel-Lucent over (zie verder meer).

2.4 Enterprise

Alles rond Siemens private netten werd in 2008 ondergebracht in Siemens Enterprise Communications, samen met een externe (Amerikaanse) partner The Gores group.

Siemens Enterprise België opteerde om installatie in België uit te besteden aan een aantal partners.

Onze vroegere directeur-generaal Tony Verbeke richtte in 2009 een firma op Soulco, die distributeur werd vooral in Africa en het Midden Oosten van producten vooral in de sfeer van bedrijfscommunicatie.

In 2014 wordt Siemens Enterprise Communications omgevormd tot Unify.

In 2015 stapt Siemens uit deze joint venture en wordt alles verkocht aan ATOS.

3. Pagina 3: Evolutie van de firma's in grote lijnen

3.1 Evolutie Siemens ATEA public & Mobile switching

Na overgang naar de joint venture Nokia Siemens Networks in 2007, stapte Siemens uit de joint venture in 2013.

Nokia Siemens Networks wordt Nokia Solution Networks, en nadien gewoon Nokia.

3.2 *Het BTMC Alcatel verhaal*

Wanneer onze Amerikaanse eigenaar GTE de firma ATEA in 1986 verkoopt aan het Duitse Siemens, wordt onze “grote broer” of concurrent in België BTMC verkocht aan het Franse Alcatel. **Alcatel is een Europese telefoniereus.**

3.3 *Het Lucent verhaal*

Onze vroegere Amerikaanse eigenaar GTE Communication Systems gaat einde jaren 1980 een joint venture aan met zijn aartsrivaal ATT om AGCS te vormen: ATT GTE Communication Systems.

Als ik einde jaren 1980 in Northlake/Chicago ben, is de oude GTE fabriek een deel van AGCS. In de loop der jaren 1990 gaat deze groep op in Lucent. **Lucent is een Amerikaanse telefoniereus.**

3.4 *Het Alcatel Lucent verhaal*

In 2006 gaan het Europese Alcatel en het Amerikaanse Lucent samen.

Gezien vanuit het vroegere ATEA: de erfgenamen van onze vroegere Amerikaanse eigenaar GTE gaan samen met de erfgenamen van onze vroegere concurrent BTMC.

3.5 *Het veelomvattend NOKIA verhaal*

In 2015 besluit Nokia zijn concurrent Alcatel-Lucent te verwerven, wat begin 2016 wordt uitgevoerd.

Naast NOKIA is er

- het Zweedse Ericsson, dat een “partnership” heeft met Cisco, en zo het Nokia verhaal probeert te counteren.
- Het Chinese Huawei

Drie grote “blokken”.

Gezien vanuit het vroegere ATEA: de Ateanen in dienst van NOKIA, komen onder één paraplu met de erfgenamen van onze vroegere Amerikaanse eigenaar GTE en onze vroegere concurrent BTMC.

3.6 *Evolutie van Computerinfrastructuur en Private Netten*

3.6.1 *Computer infrastructuur*

- Siemens bracht de ATEA CNS (Computer & Network Services) en IMS (Information Management Systems) in 1998 onder in Siemens Business Systems (SBS)

- In 2007 werd SBS omgevormd tot SIS, Siemens Information Systems

3.6.2 Private Netten

De PABX groep werd na de overname door Siemens ondergebracht bij Siemens PN (Siemens Private Netten)

In 2008 werd een joint venture aangegaan met de externe partner “The Gores Group” om Siemens Enterprise Communications te vormen.

In 2014 werd deze firma omgevormd tot Unify.

3.7 Integratie van telefonie en informatica

In 2011 opteert Siemens om uit de informatica business te stappen, en verkoopt Siemens Information Systems aan ATOS.

In 2015 verkoopt men UNIFY aan ATOS.

Deze evolutie en een schoolvoorbeeld van integratie van telefonie en informatica.

4. Geschiedenis van de (teloorgang van) de ATEA producten

Laat ons de geschiedenis bekijken vanuit het standpunt van **producten**:

4.1 Meetinstrumenten

Na de eerste wereldoorlog kwam ATEA op de markt met meetinstrumenten. Zij waren marktleider in België, de toestellen waren werkelijk kwalitatief zeer goed, misschien niet altijd even goedkoop.

Vanaf de jaren 1960 kwamen de Japanners op de markt met goedkopere toestellen, dat was zware concurrentie.

Begin jaren 1970 werd deze lijn afgebouwd. De Kilowattuurmeters werden doorverkocht aan de firma CONTINGEA uit Brussel.

Als je vandaag in één of ander museum komt met een elektrotechnische opstelling, en er staat een meter bij, dan is de kans heel groot dat het een ATEA meter is. Bv CMINE in Genk, MIAT in Gent, de mijn van Marcinelle, enz.

4.2 Telefoons en sleutelsystemen

Na overname door Siemens mocht er geen interne concurrentie worden gedaan, en werd de productie van telefoons en het sleutelsysteem 8000 en 8800 afgebouwd. Tijdelijk zijn echter wel sommige Siemens telefoons gebouwd, om de afbouw van de capaciteit in de fabriek te vertragen.

4.3 Verkeerssignalisatie

Omstreeks 1985 was ATEA in België marktleider van verkeerslichten. Na de overname door Siemens werd deze lijn echter afgebouwd ten voordele van Siemens.

4.4 Parlofonie

Omstreeks 1990 werd de afdeling parlofonie doorverkocht aan CET Technics uit Luik, die totdan ook onze verdeler was van parlofonie naar de distributeurs. Deze firma kreeg ook het recht de merknaam "ATEA" te blijven gebruiken.

Zie <http://www.cettechnics.be/nl/diensten/atea-diensten.html> .

Ze zijn vooral in Nederland actief via de distributeur

<http://www.have-digitap.be/product/deurtelefonie/PCGDT>

Naar aanleiding van een expo in het MAS in het najaar 2014 hebben we een onderzoek gedaan "ATEA in de stad" waarbij vooral parlofoons van de jaren 1970 nog heel veel het stadsbeeld sieren.

Hoewel de ATEA bevelposten van verkeerssignalisatie allemaal vervangen zijn, waren er in 2014 nog heel wat verkeerslantaarns met "GTE ATEA" naast het groene licht te bespeuren. Echter door de vervanging van de lantaarns met LED lampen op

alle wegen van het Vlaams gewest zal 30 jaar na het stopzetten van de ATEA productie dit product stilaan verdwijnen.

Zie voor vooral parlofoons en verkeerslichten anno 2014 op:

http://www.kulentuur.be/ateamuseum/vrienden_atea_museum/ATEA_erfgoed_2014/ATEA_erfgoed_in_het_straatbeeld_anno_2014.pdf

4.5 Publieke telefooncentrales

In de loop der tijden werden alle ATEA publieke telefooncentrales bij Belgacom/Proximus buiten dienst gezet, ziehier een overzicht

Wat	Beschrijving	In dienst	Laatste Buiten dienst
M.A.X.	Elektromechanische telefooncentrale	Einde jaren 1920	1994
A2PT	Elektronische telefooncentrale	1974 (Quevy)	1996
N2 EAX	Software gestuurde telefooncentrale, op basis van Amerikaans ontwerp	1979	2000
GTD 5	Software gestuurde centrale, op basis van Amerikaans ontwerp	1984	2000
EWSD	Software gestuurde centrale, op basis van Siemens ontwerp	1989	2015

4.6 Private telefooncentrales

ATEA was jaren gekend als leverancier van telefooncentrales aan bedrijven, en stond bekend als een bedrijf dat zijn product flexibel kon aanpassen aan de wensen van de klant.

Na de overname door Siemens is de ATEA PABX nog een aantal jaar meegegaan als complementair product tegenover de HICOM van Siemens wegens zijn enorme flexibiliteit.

Echter intussen is het geïnstalleerd park bijna overal vervangen. Danny Vandevyver liet me echter weten dat een aantal OMNI centrales bij de spoorwegen nog wel in dienst zijn wegens hun unieke features, die bij geen enkele concurrent te krijgen zijn.

De kennis van de Private Netwerk signalisaties heeft ertoe geleid dat ATEA die kennis heeft kunnen gebruiken voor het maken van een aantal protocol converters voor Siemens, die vermoedelijk stilaan ook al vervangen zijn.